

дентам (компаніям, відкритим до інновацій, акселераторам, інкубаторам, інноваційним хабам, лабораторіям, продуктивним технологічним командам) інфраструктуру та інструменти для успішної роботи з інноваціями. Така платформа дозволяє спільно з резидентами проводити відкритий пошук інноваційних ідей [2].

Створення нових цифрових платформ збільшить відкритість державних органів і підприємств [10]. У такий спосіб, цифрові платформи сприяють продуктивному партнерству бізнесу, державних підприємств та інноваційних команд при створенні різних інноваційних продуктів.

Отже, ознакою моделі відкритих інновацій є активний пошук технологій, інноваційних ідей, рішень, які можуть бути застосовані для виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції. Водночас для концепції відкритих інновацій притаманне є не тільки створення, зокрема, нового винаходу, який забезпечить конкурентну перевагу інноваційному підприємству, а пошук технологій, які можуть задовольнити в повній мірі існуючу потребу споживачів.

Так, суб'єкти інноваційної діяльності ліцензують і використовують об'єкти права інтелектуальної власності, що застосовуються, наприклад, в інших країнах та інших сферах виробництва. Створення і комерціалізація інноваційних проєктів при такій моделі відбуватиметься спільно, зокрема, з іншими інноваційними підприємствами. Тому, основним фактором реалізації концепції відкритих інновацій є плідна співпраця між усіма суб'єктами інноваційної діяльності. Ці ознаки свідчать про необхідність впровадження моделі відкритих інновацій інноваційними підприємствами в Україні для успішної комерціалізації результатів наукових досліджень.

1. Бояринова К. О., Копішинська К. О. Використання концепції відкритих інновацій як рушія взаємодії локальних інноваційних систем. Актуальні проблеми економіки. 2014. № 4 (154). С. 16-22.
2. Вдалиий старт: чому пандемія – трамплін для злету нових бізнес-ідей. URL: <https://mind.ua/openmind/20220741-vdalij-start-chomu-pandemiya-tramplin-dlya-zletu-novih-biznes-idej>.
3. Відкриті інновації: воронка ідей. URL: <https://mybiz.ru/articles/management/otkrytye-innovatsii-voronka-idej/>.
4. Відкриті інновації – це вміння чути клієнта та здійснювати нові відкриття разом. URL: <https://www.fujifilm.eu/ua/innovacii/otkrytye-innovacii>.
5. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема : Навч. посіб. для вищих навчальних закладів / Авт. кол. : А. У. Опякун, Ю. М. Бажал, І. В. Бакушевич, У. Венесаар та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Бажала. К. : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2015. 296 с.
6. Laursen K., Salter A. The paradox of openness: Appropriability, external search and collaboration. Research Policy. 2014. Vol. 43, No 5. P. 867-878.
7. Литюга Ю. В. Відкриті інновації як інструмент ризик-менеджменту. Ефективна економіка. 2013. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2010>.
8. Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на період 2020-2025 роки: проєкт від 06.11.2019 р. URL: https://drive.google.com/file/d/1oqjabxZiTempwJjaZsO1NoLt7fvP_qxj/view.
9. Ночвай В. Рекомендації проєкту «Посилення співпраці країн Східного Партнерства і ЄС в галузі наукових досліджень та інновацій на основі порівняльного аналізу національних дослідницьких систем». URL: https://drive.google.com/file/d/1GqAF24oapnylv_EOWRYA79JmC2Nd7GdV/view.
10. УКРАЇНА 2030Е – КРАЇНА З РОЗВИНУТОЮ ЦИФРОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html?fbclid=IwAR32kdf7vWDm0Tc-ONwHeFjD83K3tky4V5pkyGZ6662pU0l0Dowkg69TM-I>.

Арделян Данило Русланович
студент юридичного факультету

Науковий керівник – д.ю.н., проф. Припутень Д.С.

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЮРИСТА: СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ

Культура – це історично важливий аспект, у формуванні гуманного, демократичного та справедливого суспільства. Взагалі термін культура вказує на симбіоз матеріальних та внутрішніх цінностей, вихованість та компетентність особи, як і в певній сфері, так і в більш широкому, суспільному

плані. Питанням культури та її важливістю у професійній діяльності не можна нехтувати, бо саме через культурне ставлення до своєї професії та дотримань професійної правової культури та норм моралі призведе до високої компетентності працівників, прозорості справ та високий рівень правового прогресу. Правова культура – це різновид від загальної культури у галузі права і досягнутих суспільством цінностей, умінь та навичок.

Професійна правова культура юриста формується в різних сферах правової діяльності в процесі виконання ним своїх посадових обов'язків. Правова культура постає як важливого компонента ефективності професійної діяльності юриста. Серед правових цінностей важливим є для формування компетентного працівника є теоретичний та практичний аспект, а саме: виконання вимог правових норм, глибоке знання законодавства та грамотна їх реалізація, нейтральна та поважлива позиція до клієнта, високий рівень правового мислення; якість професійної підготовки; вміння ефективно використовувати правовий інструментарій в юридичній діяльності тощо. У правовій літературі досить широко розробкою теми правосвідомості займалися Н. Матузов та В. Туманов та є роботи в цій сфері науковців, як О. Петришин, М. Черкас, І. Дмитрієнко та інші.

Правова культура відображає через такі джерельні дані, як: структурно-функціональні та аксіологічний або ж оцінний. В структурно-функціональному розкриває статистику та динаміку правової культури. Він характеризує її склад, внутрішню будову; виникнення, розвиток та взаємодія правових елементів між собою та іншими соціальними та культурними явищами. Аксіологічний же показує накопичені людством моральні, пізнавальні та інтелектуальні цінності у правовій системі, як соціальний прогрес у цій галузі [1].

Формування самої правої культури потребує інформованість, поважливе ставлення до правової системи та професійне використання теоретичної бази. Правова інформованість включає в себе знання законодавства та правових актів. Це одна з найважливіших структур правової етики, бо без правової бази взагалі неможливе функціонування суб'єкта. Професійне користування теоретичними даними показує активне виконання, розуміння та аналізування накопичених знань у своїй професії для успішності виконання свої службових обов'язків. Поважне відношення до права показує компетентну переконаність в важливості та користі правової бази для суспільства, правильності та справедливості під час роботи людьми та справами. Це основні структурні дані, які формують успішну та прогресивну правову структуру. Без них унеможлиблюється структура права, як сама по собі [2].

На масовому рівні правосвідомість в основному лише відбиває вимоги соціальної реальності, а не активно впливає на неї. Інакше кажучи, питання про систему функцій цієї правової категорії має вирішуватися в максимальному наближенні до реальності. Зазначимо, що в межах наукових досліджень функціям правосвідомості як такої не приділяється достатньо уваги. Аналіз відповідної наукової літератури дозволяє зробити висновок, що немає єдності думок і щодо визначення функцій правосвідомості та критеріїв її класифікації.

Функції правової свідомості та її призначення мають бути зрозумілі з результатів діяльності її суб'єктів. Система функцій правосвідомості, якщо розглядати її у формотворчому ракурсі, аналогічна функціям будь-якої іншої форми суспільної свідомості. Однак вона має свою особисту мету, настанови й характерні засоби їх втілення в реальність. Саме тому в змістовому аспекті функціональна характеристика права і правосвідомості є повторенням того, що говорить про інші форми суспільної свідомості [3, с.2].

Тому правова культура виконує такі функції: 1) перетворюючу – постійне удосконалювання методології права; 2) упорядковуючу (регулятивну) – упорядкування відносин між людьми за допомогою нормативних регуляторів; 3) аксіологічну (ціннісну) – ціннісний вимір права і всіх елементів правової системи; 4) право виховну – подолання правового нігілізму, деформацій професійної свідомості і правового мислення; 5) правонаступну – передача правових традицій і досвіду наступним поколінням; 6) правопрогноуючу – виявлення тенденцій і розробку напрямків наступного розвитку. Згідно з «Основним принципам юридичної діяльності», розробленим ООН, юристи – це «основні представники здійснення правосуддя». Як захисникам прав своїх клієнтів і справ правосуддя в цілому, їм належить визначальна роль у функціонуванні демократичного суспільства [4].

Спираючись на вищезгадані факти, ми можемо дійти, що функції – це основні форми для розуміння правової дійсності та впливу на неї і визначають роль та соціальне значення правосвідомості. Без них неможливе регулювання та класифікування такого питання, як правова свідомість. Це один з чинників, що допомагає ієрархізувати це питання на підпункти та ясніше його зрозуміти.

Отже, розбудова та розвиток громадянського суспільства неможливий без правової культури та правосвідомості, як окремого суб'єкта та і суспільства в цілому. Саме грамотне володіння правовою етикою дає соціальну гарантію на верховенство закону та справедливості в суспільстві, а правосвідомість

мість формує не лише розвиток правової культури загалом, але і грамотного та чесного громадянина, який знає та розуміє закон, визнає його у всіх сферах життя, що спирає на розквіт суспільного блага. Правова культура – запорука прогресивного суспільства.

1. Попадинець Г.О. Правосвідомість і правова культура як чинники становлення громадянського суспільства. 2016.
2. Білозьоров Є. В., Власенко В. П., Горова О. Б., Завальний А. М., Заяць Н. В. Теорія держави та права: навч. посіб. Київ. НАВС. Освіта України. 2017 с. 216 – 236.
3. Черкас. М. С. Функції правосвідомості: поняття й система, 2007.
4. Правова культура юриста і культурний стиль його професійної поведінки. URL: <https://studfile.net/preview/5283749/page:55/>

**Барановська
Вікторія Олександрівна**
студентка юридичного факультета

Науковий керівник – к.ю.н., доц. Смолярова М.Л.

*(Національний університет
«Запорізька політехніка»)*

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Одна з найважливіших складових діяльності держави у галузі соціальної політики – це регулювання та організація пенсійного забезпечення громадян України. На сьогодні правове регулювання пенсійного забезпечення здійснюється на основі указу Президента України «Основні напрями реформування пенсійного забезпечення в Україні» й наступних законів України «Про пенсійне забезпечення», «Про обов'язкове державне пенсійне страхування» і «Про недержавне пенсійне забезпечення» та інших.

Основними цілями пенсійної реформи в Україні є: реалізація конституційних прав громадян на пенсійне забезпечення в старості, у випадку інвалідності, при втраті годувальника та в інших встановлених законодавством випадках; забезпечення фінансової стабільності пенсійної системи та створення умов для стійкого розвитку пенсійного забезпечення на основі державного пенсійного страхування та бюджетного фінансування; адаптація системи пенсійного забезпечення до ринкових відносин, які розвиваються в Україні; раціоналізація та оптимізація умов представлення та розмірів пенсій; підвищення ефективності пенсійної системи шляхом удосконалення її системи управління [1].

Можна визначити як загальну адаптацію пенсійної системи до відносин, які передусім полягають у посиленні особистої відповідальності щодо розміру соціальних гарантій.

На зараз є всі напрямки руху реформування пенсійної системи й поліпшення механізму функціонування пенсійного забезпечення в Україні – послідовне запровадження страхового принципу формування коштів соціального страхування. Він полягає в тому що всі напрямки залежності між розмірами пенсій та тривалістю страхового стажу і сумою сплачених внесків за весь його період на базі персоналізованого обліку суми сплачених внесків [2, с.29].

Уся ця проблематика наділена на те, що в українському суспільстві не достатньою мірою вирішуються питання механізму регулювання у сфері пенсійного забезпечення та пенсійного захисту громадян, що призводить до низки соціальних і економічних проблем.

Требо, теж зазначити що недосконалість пенсійної реформи вимагає пошуку нових шляхів, спрямованих на її поліпшення, яке повинно проводити одночасно за двома напрямками: правовим – шляхом удосконалення системи законодавчих документів у галузі пенсійного страхування та пенсійного забезпечення.

Сьогодні вітчизняна система обов'язкового пенсійного страхування є багато функціональним органом, який працює під керівництвом Пенсійного фонду України. У сучасних умовах Пенсійний фонд України є інституцією, що здійснює формування частини фінансових ресурсів держави задля фінансування пенсійних виплат і забезпечення інвестиціями пріоритетних сфер економіки [3].

Закордонний досвід реформування системи пенсійного забезпечення дозволяє використовувати чимало корисних уроків. Однак, це механічне запозичення моделей і механізмів соціального захисту